

IX БЕЗБЕДНОСТ ПАЦИЈЕНАТА

Безбедност пацијената представља идентификацију, анализу и корекцију ризичних догађаја, са циљем да се здравствена заштита учини безбеднијом и да се ризик по пацијента сведе на најмањи могући ниво. С тим у вези дефинисани су следећи показатељи (3) који се прате на примарном нивоу здравствене заштите:

1. Успостављање формалне процедуре за регистровање нежељених догађаја и опис процедуре
  2. Успостављање формалне процедуре за регистровање нежељених дејстава лекова и опис процедуре
  3. Контрола стерилизације
1. Успостављање формалне процедуре за регистровање нежељених догађаја и опис процедуре

Свака здравствена установа је у обавези да развија и води Протокол за регистровање нежељених догађаја, који треба да садржи следеће податке:

- име и презиме пацијента,
- упутну дијагнозу,
- врсту нежељеног догађаја при чему се под нежељеним догађајем подразумева било која врста грешке, пропуста, инцидента, несрећног случаја или одступања од процедура или протокола, без обзира да ли је или није резултирало негативним исходом по пацијенте)
- датум и време када се нежељени догађај десио,
- опис (околности у којима је нежељени догађај настао и околности које су му претходиле),
- исход нежељеног догађаја,
- предузете активности за елиминацију узрока који је довео до нежељеног догађаја.

Од свих установа примарне здравствене заштите успостављен овај Протокол немају само две установе: ДЗ „Нови Београд“ и Завод за здравствену заштиту радника МУП-а.

2. Успостављање формалне процедуре за регистровање нежељених дејстава лекова и опис процедуре

Свака здравствена установа је у обавези да развија и води Протокол за регистровање нежељених нежељених дејстава лекова, као и образац за пријављивање нежељене реакције на лек на начин дефинисан Правилником о начину пријављивања, прикупљања и праћења нежељених реакција на лекове („Службени гласник РС“, бр. 99/06.).

Све здравствене установе примарног нивоа здравствене заштите у Београду, укључујући и Апотеку „Београд“, имају успостављену формалну процедуру за регистровање нежељених дејстава лекова и опис процедуре.

3. Контрола стерилизације

Биолошка контрола стерилизације представља најпоузданији метод за проверу квалитета обављене стерилизације.

Овај показатељ се израчунава као збир свих биолошких контрола стерилизације подељен са бројем аутоклава подељен са 52 (број недеља у години). У току 2011. године праћен је на полугодишњем нивоу па се реална вредност добија дељењем са 26 што је број недеља у шест месеци.

Поједине установе на примарном нивоу здравствене заштите немају аутоклаве и то: домови здравља: „Гроцка“, „Врачар“, „Сопот“, „Чукарица“, а од завода Завод за кожне и венеричне болести. Највећи број установа примарне здравствене заштите поседује по један аутоклав. Изузетак су ДЗ „Вождовац“ који има 4, Завод за здравствену заштиту студената 2, Градски завод за болести плућа и туберкулозу који има 3 и Завод за здравствену заштиту радника ЖС 40.Укупан број аутоклава је 64.

Са праћењем овог показатеља започето је 2011. године и укупно у шест месеци је урађено 514 биолошких анализа, односно просечно по 0,25 по аутоклаву. Највише биолошких контрола стерилизације било је у ДЗ Младеновац (2,31 по аутоклаву) и ГЗ за болести плућа и туберкулозу (1,85 по аутоклаву). У домовима здравља „Нови Београд“, „Раковица“ и 333 радника МУП није урађена ни једна биолошка контрола постојећих аутоклава (Табела 1).

Табела 1 . Просечан број биолошких контрола стерилизације по аутоклаву

Здравствена установа	Број биолошких контрола стерилизације	Број аутоклава	Просечан број контрола по аутоклаву*	Просечан број контрола по аутоклаву израчунат на 26 недеља)
„Барајево”	24	1	0.46	0.92
„Вождовац”	4	4	0.02	0.04
„Врачар”	0	0	0	0.00
„Гроцка”	0	0	0	0.00
„Звездара”	1	1	0.02	0.04
„Земун”	1	1	0.02	0.04
„Лазаревац”	1	1	0.02	0.04
„Младеновац”	60	1	1.15	2.31
„Нови Београд”	0	4	0.00	0.00
„Обреновац”	1	1	0.02	0.04
„Палилула”	1	1	0.02	0.04
„Раковица”	0	1	0.00	0.00
„Савски венац”	15	1	0.29	0.58
„Сопот”	0	0	0.00	0.00
„Стари град”	6	1	0.12	0.23
„Чукарица”	0	0	0.00	0.00
333 радника МУП	0	1	0.00	0.00
333 радника ЖС	251	40	0.12	0.24
333 студената	2	2	0.02	0.04
ГЗ за геронтологију	1	0	0.00	0.00
ГЗ за кожно венеричне болести	2	0	0.00	0.00
ГЗ за болести плућа и туберкулозу	144	3	0.92	1.85
Београд укупно	514	64	0.12	0.25

*Израчунато према стручно – методолошком упутству на 52 недеље, али у 2011. години показатељ је праћен на полугодишњем нивоу (26 недеља), видети следећи колону у табели

Поред показатеља који се односе на успостављене процедуре за регистровање и праћење нежељених догађаја и дејстава лекова у оквиру фармацеутске здравствене делатности (Апотеке „Београд“) прате се и следећи показатељи безбедности пацијената:

1. Број пријава нежељених реакција на лек

2. Процент рецепата са административном грешком у односу на укупан број рецепата
3. Број рецепата са стручном грешком у прописивању лека
4. Број погрешно издатих лекова

1. Број пријава нежељених реакција на лек

Вредност овог показатеља се израчунава као апсолутан број и у другој половини 2011. године их је евидентирано укупно 6 на нивоу Београда

2. Процент рецепата са административном грешком у односу на укупан број рецепата

Процент рецепата са административном грешком у односу на укупан број рецепата се израчунава као број рецепата са административном грешком подељен са укупним бројем рецепата и помножен са 100. У посматраном периоду 2011. године 0,57% рецепата је било са административном грешком у Апотеци „Београд“.

3. Број рецепата са стручном грешком у прописивању лека

Број рецепата са стручном грешком у прописивању лека се извештава као укупан број рецепата са стручном грешком у прописивању лека, која се односила на погрешан лек или прекорачену максималну дозу лека која није прецизно означена. У посматраном периоду 2011. године било је укупно 809 оваквих рецепата.

4. Број погрешно издатих лекова

Број погрешно издатих лекова извештава се као укупан број лекова који су пацијенту погрешно издати на рецепт у апотеци и на основу евиденције о погрешно издатим лековима. На рецепт у Апотеци „Београд“ у другом полугодишту 2011. године их је било 37.